ASOCIAŢIA GRUPUL DE ACŢIUNE LOCALĂ
ŢINUTUL ARGEŞUL DE MIJLOC

G H I D U L S O L I C I T A N T U L U I

MĂSURA M6/6A

INVESTIŢII PENTRU CREAREA ŞI DEZVOLTAREA DE ACTIVITĂŢI NEAGRICOLE

CORESPONDENŢĂ CU SUB-MĂSURA 6.4

Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole

PROGRAMUL NAŢIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 – 2020
Program finanţat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

F O N D U L E U R O P E A N A G R I C O L P E N T R U D E Z V O L T A R E R U R A L Ă

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potenţialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) şi constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerinţelor specifice ale PNDR 2014-2020. Acest document nu este opozabil actelor normative naţionale şi comunitare.
Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiţii, precum și modalitatea de selecţie, aprobare şi derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conţine lista indicativă a tipurilor de investiţii pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele şi acordurile pe care trebuie să le prezentaţi, modelul Cererii de Finanţare, al Studiului de Fezabilitate, ale Contractului de Finanţare, precum și alte informaţii utile realizării proiectului şi completării corecte a documentelor.

Ghidul Solicitantului, precum şi documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naţionale şi comunitare sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.gal-tam.ro şi www.afir.info.

IMPORTANT!

Pentru a obţine informaţii ne puteţi contacta direct:
la sediul GAL – Oraş Ştefăneşti, Str. Drumul Morii, Nr.18 B etaj
prin telefon -0755894665,
e-mail – galargesul@yahoo.com
pagina de internet – www.gal-tam.ro

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

CUPRINS

1. Definiții și abrevierI..... 4
2. Prevederi generale 9
3. Depunerea proiectelor ..... .14
4. Categoriile de beneficiari eligibili 15
5. Condiţii minime obligatorii pentru acordarea sprijinului 17
6. Cheltuieli eligibile şi neeligibile ..... .18
7. Selecția proiectelor 21
8. Valoarea sprijinului nerambursabil ..... …27
9. Completarea, depunerea și verificarea dosarului cererii de finanțare 29
10. Contractarea fondurilor 37
11. Avansurile 42
12. Achizițiile 43
13. Termenele limită și condițiile pentru depunerea cererilor de plată a avansului și a celor aferente tranșelor de plată 45
14. Monitorizarea proiectului 46

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

1. DEFINIŢII ŞI ABREVIERI

Achiziție simplă – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte / conform bazei prețuri de referință publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR, a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

Achiziție complexă care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

Activitate agricolă – conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:

-producţia, creşterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor şi deţinerea acestora în scopuri agricole;

-menţinerea unei suprafeţe agricole într-o stare care o face adecvată pentru păşunat sau pentru cultivare, fără nicio acţiune pregătitoare care depăşeşte cadrul metodelor şi al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau efectuarea unei activităţi minime pe suprafeţele agricole menţinute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru păşunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin păşunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru păşunat, activitatea minimă constă în păşunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.

în cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

Activitate complementară – reprezintă activitatea care se desfăşoară în scopul completării/ dezvoltării/optimizării activităţii principale sau activităţii de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfăşurată de acesta anterior depunerii proiectului.

Activitate mesteşugărească - producerea şi comercializarea produselor care pastrează specificul execuţiei manuale şi artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operaţii executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea mesteşugurilor, a meseriilor, a produselor şi serviciilor cu specific tradiţional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecţionarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale şi textile, confecţionarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc)**;**

Activități productive – activități în urma cărora se realizează unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a încheiat, care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și care sunt utilizate ca atare, fără să mai suporte alte transformari, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților, fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Activități turistice – servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică;

Beneficiar – persoană juridică /persoană fizică autorizată /întreprindere individuala/ întreprindere familială care a încheiat un contract de finanţare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR.

Cererea de finanţare – reprezintă solicitarea depusă de potenţialul beneficiar în vederea obţinerii finanţării nerambursabile;

Contribuţia privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiţii. Contribuţia privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiţii, variabil în funcţie de categoria de beneficiari eligibili şi de tipul investiţiei propuse spre finanţare. Contribuţia privată trebuie să acopere diferenţa dintre co-finanţarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuţia privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potenţialilor beneficiari care deţin deja fondurile necesare pentru contribuţia financiară fie din credit bancar în cazul în care potenţialii beneficiari nu deţin fondurile necesare pentru contribuţia financiară proprie, dar îndeplinesc condiţiile contractării unui credit bancar.

Co-finanţarea publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiţie prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuţia Uniunii Europene şi a Guvernului României.

Data acordării ajutorului de minimis– data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil;

Eligibil – reprezintă îndeplinirea condiţiilor şi criteriilor minime de către un solicitant aşa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanţare şi Contractul de finanţare pentru FEADR;

Evaluare – acţiune procedurală prin care documentaţia pentru care se solicită finanţare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condiţiilor minime pentru acordarea sprijinului şi pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Exploataţia agricolă - este o unitate tehnico-economică ce îşi desfăşoară activitatea sub o gestiune unică **şi** are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole şi/sau activitatea zootehnică.

Fermier – înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup şi membrii săi îl deţin în temeiul legislaţiei naţionale, a cărui exploataţie se situează pe teritoriul Romaniei şi care desfășoară o activitate agricolă.

Fişa sub-măsurii – Secțiune din Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020 care descrie motivaţia sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare şi acţiunile prevăzute, tipul de investiţie, menţionează categoriile de beneficiar şi tipul sprijinului.

Furnizare de servicii – servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terţilor, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.

Gospodărie agricolă - totalitatea membrilor de familie, a rudelor sau a altor persoane care locuiesc şi gospodăresc împreună, având buget comun, şi care, după caz, lucrează împreună terenul sau întreţin animalele, consumă şi valorifică în comun produsele agricole obţinute. Gospodăria poate fi formată şi dintr-un grup de două sau mai multe persoane între care nu există legături de rudenie, dar care declară

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

că, prin înţelegere, locuiesc şi se gospodăresc împreună

Industrii creative - acele activități economice care se ocupă de generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației (crearea de valoare economică (profit) prin proprietate intelectuală). Alternativ, sunt denumite industrii culturale sau domenii ale economiei creative: **publicitatea, arhitectura, arta, meșteșugurile. design-ul, moda, filmul, muzica, artele scenei, editarea (publishing), cercetarea și dezvoltarea, software- ul, jocurile și jucăriile, TV & radio, jocurile video**.

Intreprindere - orice entitate care desfăşoară o activitate economică pe o piaţă, indiferent de forma juridică, de modul de finanţare sau de existenţa unui scop lucrativ al acesteia.

Intreprindere în activitate - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat;

Intreprindere în dificultate - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

i. În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată" se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social" include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

ii. În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății" se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

iii. Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

iv. Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

Intreprinderea unică – în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

i. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;

ii. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

iii. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;

iv. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întreţin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele i-iv sunt considerate întreprinderi unice.

Investiţia nouă - cuprinde lucrările de construcţii-montaj, utilaje, instalaţii, achiziția de echipamente si/sau dotari, care se realizează pentru construcţii noi sau pentru constructiile existente **cărora li se schimbă destinaţia** sau pentru construcţii aparţinând întreprinderilor **cărora li s-au retras autorizaţiile de funcţionare şi nu-şi schimbă destinaţia iniţială.**
Modernizarea – cuprinde achiziția de echipamente si/sau dotari sau lucrările de construcţii şi instalaţii privind retehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcţiilor **aferente întreprinderilor în funcţiune şi cu autorizaţii de funcţionare valabile, fără modificarea destinaţiei iniţiale**;.

Pensiune agroturistică - o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcţionând în locuinţele cetăţenilor sau în clădire independentă, care asigură în spaţii special amenajate cazarea turiştilor şi condiţiile de pregătire şi servire a mesei, precum şi posibilitatea participării la activităţi gospodăreşti sau meşteşugăreşti.

Perioada de implementare – reprezinta perioada de la semnarea contractului de finanţare până la data depunerii ultimei tranşe de plată.

Perioadă de derulare a proiectului - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Prag minim - reprezintă punctajul minim sub care un proiect eligibil nu poate intra la finanţare.

Prag de calitate lunar- reprezintă punctajul cumulat realizat pe baza anumitor criterii de selecție, apreciat drept reper lunar, care asigură finanțarea cu prioritate a proiectelor de calitate.

Produsele şi serviciile meşteşugăreşti, de mică industrie şi artizanale - sunt produsele şi serviciile executate de meşteşugari şi artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuţia manuală a meşteşugarului sau artizanului rămâne componentă substanţială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:

- sunt produse fără restricţii privind cantitatea şi folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;

- natura specială a produselor meşteşugăreşti şi artizanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiţionale, simbolice şi semnificative din punct de vedere comunitar şi religios;
- cuprind o arie largă de obiecte şi activităţi, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele şi ornamentele tradiţionale, precum şi ale creaţiei populare din diferite genuri;
- produse şi servicii cu valoare artistică, dar şi utilitară, care păstrează specificul execuţiei manuale şi tradiţionale.
- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii şi meşterii populari, care păstrează caracterul autentic şi specificul etnic şi/sau cultural al unei anumite zone.

Proiecte neconforme - proiectele al căror punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar/trimestrial corespunzător sau proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/sub-măsuri/ componentă (alocare distinctă).

Reprezentant legal – reprezentant al proiectului care depune Cererea de Finanţare şi în cazul în care

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Cererea de Finanţare va fi selectată, semnează Contractul de Finanţare. Acesta trebuie să aibă responsabilităţi şi putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societăţii;

Solicitant – persoană fizică autorizată sau juridică, potenţial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR.

Spațiul rural - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5.

Sprijin nerambursabil – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuţia Uniunii Europene şi a Guvernului României.
Sub-măsura – defineşte aria de finanţare prin care se poate realiza cofinanţarea proiectelor (reprezintă o sumă de activităţi cofinanţate prin fonduri nerambursabile).

Tehnologia informației sau/ și Tehnologia informației și a comunicațiilor - abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale).

Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de co-finanţare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului.

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii şi/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual şi nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanţare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului.

Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile şi neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări.

ABREVIERI

AFIR – Agenţia pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale – instituţie publică subordonată MADR care derulează FEADR;
AM – PNDR – Autoritatea de Management pentru Programul Naţional de Dezvoltare
Rurală; **ANT** – Autoritatea Națională pentru Turism;
CRFIR - Centrul Regional pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel naţional există 8 Centre Regionale).
FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanţare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;
MADR – Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale;
OJFIR – Oficiul Judeţean pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, structură organizatorică la nivel judeţean a AFIR (la nivel naţional există 41 Oficii Judeţene);
PNDR – Programul Naţional de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat FEADR şi care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

2. PREVEDERI GENERALE

Contribuţie la prioritatea/priorităţile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei şi a dezvoltării economice în zonele rurale Contibuţia la Priorităţile SDL (locale) Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei şi a dezvoltarii economice in zonele rurale ;

Masura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg.(UE) nr.1305/2013 Articolul 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

1) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în:
   - (ii) activități neagricole în zone rurale;

Contribuţia la domeniile de intervenţie :

6A – Facilitarea diversificării, a înfiinţării şi a dezvoltării de întreprinderi mici, precum şi crearea de locuri de muncă

6B- Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

Contribuţia la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013 Măsura contribuie la inovare şi protecţia mediului.

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării în UAT prin activităţile economice nou înfiinţate, prin contribuţia adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă şi combaterea sărăciei. Toate investiţiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluţii de obţinere a energiei din surse regenerabile.

Valoarea adăugată a măsurii

Măsura contribuie la:

•stimularea activităţilor economice noi din sfera serviciilor pentru populaţie sau pentru alte activităţi economice non-agricole din teritoriul GAL

•dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how

•crearea de noi locuri de muncă

Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

Diversificarea activităţilor economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii şi serviciilor pentru îmbunătățirea calităţii vieţii în zonele rurale.

Masura corespunde obiectivului " obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca" din art. 4, regulamentul 1305/2013.

Obiectivul specific local al măsurii

Măsura contribuie la obiectivul “Obţinerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor şi comunităţilor rurale”, inclusiv crearea şi menţinerea de locuri de muncă .

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Măsura contribuie şi la atingerea următoarelor obiective specifice ale măsurii:

- Diversificarea economiei rurale, dezvoltarea economică a zonelor rurale şi eradicarea sărăciei
- Dezvoltarea serviciilor pentru populaţie şi alte activităţi economice
- Crearea de locuri de muncă

.Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate şi plătite efectiv de solicitant pentru proiectele de modernizare/dezvoltare a întreprinderilor mici/micro-întreprinderilor existente
- Plăţi în avans, cu condiţia constituirii unei garanţii echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) şi art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013

Sume aplicabile şi rata sprijinului Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de **70%** pentru servicii.

Pentru solicitantii care desfasoara activitati de productie, servicii medicale, sanitar-veterinare si agroturism precum si pentru fermierii care-si diversifica activitatea de baza agricola prin dezvoltarea de activitati non -agricole intensitatea sprijinului este de **90%**.

Valoare finantare prevazuta: 189.232 euro.

Valoarea sprijinului nerambursabil poate fi cuprinsă între 5000 Euro şi 189.232 Euro.

Legislația națională aplicabilă măsurii:

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităţilor economice de stat ca regii autonome şi societăţi comerciale;

Legea nr. 31/1990 privind societăţile comerciale – Republicare, cu modificările şi completările ulterioare;
Legea nr 82/ 1991 a contabilităţii – Republicare, cu modificările şi completările ulterioare

Legea 160/1998 pentru organizarea şi exercitarea profesiunii de medic veterinar;

Legea nr. 36/1999 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură;

Legea nr. 571/ 2003 privind Codul Fiscal, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înfiinţării şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităţilor la înregistrarea în registrul comerţului a persoanelor fizice, asociaţiilor familiale şi persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum şi la autorizarea funcţionării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare

Legea 566/2004 a cooperaţiei agricole, cu modificările şi completările ulterioare;

Legea 1/2005 privind organizarea şi funcţionarea cooperaţiei, cu modificările şi completările

ulterioare; **Legea 85/2006** privind procedura insolvenței, cu modificarile și completarile ulterioare.

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfăşurarea activităţilor economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale şi întreprinderile familiale, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

naţional aprobată prin Legea 190/2009.

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înfiinţării şi dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanţi în afaceri, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 66/ 2011 privind prevenirea, constatarea şi sancţionarea neregulilor apărute în obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordonanţa Guvernului nr. 27/ 2002 privind reglementarea activităţii de soluţionare a petiţiilor, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordonanţa Guvernului nr. 92/ 2003 privind Codul de procedură fiscală - Republicare, cu modificările şi completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conţinutului-cadru al documentaţiei tehnico-economice aferente investiţiilor publice, precum şi a structurii şi metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiţii şi lucrări de intervenţii;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările şi completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului naţional de dezvoltare rurală cofinanţate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală şi de la bugetul de stat, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordin 17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare şi controlul oficial al unităţilor în care se desfăşoară activităţi de asistenţă medical-veterinară.

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 858/ 2008 privind depunerea declaraţiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităţilor/centrelor de colectare/exploataţiilor de origine şi a mijloacelor de transport din domeniul sănătăţii şi al bunăstării animalelor, a unităţilor implicate în depozitarea şi neutralizarea subproduselor de
origine animală care nu sunt destinate consumului uman şi a produselor procesate, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordinul nr. 65/2013 cu modificările şi completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea şi depunerea situaţiilor financiare anuale şi a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unităţile teritoriale ale Ministerului Finanţelor Publice, cu modificările şi completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcţiuni de cazare şi alimentaţie publica, a licenţelor şi brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul preşedintelui Autorităţii Naţionale pentru Turism nr. 65/2013;

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Ordinul MADR nr.1731/2015 privind privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici din spaţiul rural pentru înfiinţarea şi dezvoltarea activităţilor economice neagricole";

Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare şi funcţionare al procesului de selecţie şi al procesului de verificare a contestaţiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020;

Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2015) 3508 / 26.05.2015;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2371/ 2007 pentru aprobarea modelului şi conţinutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările şi completările ulterioare;

Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor şi întreprinderilor mici din spatiul rural pentru înfiinţarea şi dezvoltarea activităţilor economice neagricole.

Legislaţia europeană

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările şi completările ulterioare;
Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European Și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, cu modificările şi completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările şi completările ulterioare.

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor şi a întreprinderilor mici şi mijlocii;

Aria de aplicabilitate a acestei măsura este pe întreg teritoriul GAL-TAM format din localităţile Bălileşti, Băiculeşti, Budeasa, Ciofrângeni, Dârmăneşti, Miceşti, Mărăcineni, Mălureni, Merişani, Morăreşti, Poienari de Argeş şi Ştefăneşti din judeţul Argeş şi Goleşti şi Milcoiu din judeţul Vâlcea.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

3. DEPUNEREA PROIECTELOR

Proiectele vor fi depuse la sediul GAL-TAM situat în oraşul Ştefăneşti, str. Drumul Morii, nr. 18 B, etajul 1, judeţul Argeş.

Propunerile de proiecte pot fi depuse începând cu data apelului de selecţie şi până în ultima zi stabilită pentru depunere (31 octombrie a anului) sau până la epuizarea fondurilor. Depunerea continuă a proiectelor în cadrul sesiunii anuale aferente unei măsuri din SDL se opreşte înainte de 31 octombrie, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse având un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent lunii respective, excluzând valoarea publică totală a proiectelor retrase ajunge la 200% din nivelul alocării sesiunii anuale a măsurii, cu excepţia primelor 10 zile calendaristice din fiecare etapă de depunere stabilită când oprirea depunerilor de proiecte nu este condiţionată de atingerea plafonului de 200% din nivelul alocării sesiunii anuale.

În situaţia în care valoarea publică a ultimului proiect depus conduce la depăşirea pragului de 200%, proiectul va fi înregistrat, iar sesiunea anuală continuă de depunere a proiectelor aferente măsurii va fi declarată închisă.

Înregistrarea propunerilor de proiecte se va realiza în registre speciale, pentru fiecare măsură din SDL, înaintea înregistrării se va verifica dacă prescoringul declarat se încadrează în pragul lunar de calitate şi, în cazul în care prescoringul este mai mic, proiectul nu se va înregistra.

Alocarea totală a Măsurii M6/6A este de 189.232 euro.

Punctajul minim pe care trebuie să-l obţină un proiect pentru a putea fi finanţabil este de 25 puncte.

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

4 CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI

Solicitanţii eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această măsură sunt:

☑ **Fermieri sau membrii unor gospodării agricole (autorizaţi cu statut minim pe PFA) care îşi diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activităţi neagricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi şi întreprinderi mici, cu excepţia persoanelor fizice neautorizate.**

☑ **Intreprinderi sociale**

☑ **Cooperative**

O micro-întreprindere este considerată nou înfiinţat ă (start-up) dacă este înfiinţată în anul depunerii Cererii de Finanţ are sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali consecutivi.

Atenție! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

Atenție! Microîntreprinderile şi întreprinderile mici, atât cele existente cât şi cele nou înfiinţate (start- ups) trebuie să-şi desfăşoare activitatea propusă prin proiect în spaţiul rural, punctul/punctele de lucru pentru activitățile aferente investiției finanțate prin proiect, trebuie să fie amplasate în spatiul rural.

Categoriile de solicitanţi eligibili în cadrul măsurii M6/6A „i*nvestiţii pentru crearea şi dezvoltarea de activităţi neagricole* ”, în funcție de forma de organizare sunt:

- ✓ **Persoana fizică autorizată** (*înfiinţată în baza* OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Intreprinderi individuale** (*înfiinţate în baza* OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Intreprinderi familiale** (*înfiinţate în baza* OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓**Societate în nume colectiv** – SNC (*înfiinţată în baza Legii nr.* 31/1990*, cu modificările şi completările ulterioare*);
- ✓**Societate în comandită simplă** – SCS (*înfiinţată în baza Legii nr.* 31/ 1990*, cu modificările şi completările ulterioare*);
- ✓**Societate pe acţiuni** – SA (*înfiinţată în baza Legii nr.* 31/ 1990*, cu modificările şi completările ulterioare*);
- ✓**Societate în comandită pe acţiuni** – SCA (*înfiinţată în baza Legii nr.* 31/ 1990*, cu modificările şi completările ulterioare*);
- ✓**Societate cu răspundere limitată**[2] – SRL (*înfiinţată în baza Legii nr.* 31/ 1990*, cu modificările şi completările ulterioare*);

[2] *În categoria SRL-uri este inclusă şi microîntreprinderea înfiinţată de întreprinzătorul debutant ("**societate cu răspundere limitată - debutant" sau "S.R.L. - D.**"). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înfiinţării şi dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri,*

- ✓ **Societate comercială cu capital privat** (*înfiinţată în baza Legii nr.* 15/ 1990*, cu*

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

modificarile şi completările ulterioare);

- ✓ **Societate agricolă** (*înfiinţată în baza Legii nr.* 36/1991) cu modificările şi completările ulterioare;
- ✓ **Societate cooperativă agricolă de gradul 1 si societati cooperative meşteşugăreşti şi de consum** de gradul 1 (*înfiinţate în baza Legii nr.* 1/ 2005), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfăşurarea de activităţi neagricole;
- ✓ **Cooperativă agricolă** de grad 1 (*înfiinţată în baza Legii nr. 566/ 2004)* de exploatare şi gestionare a terenurilor agricole şi a efectivelor de animale.

Atenție! În cadrul măsurii M6/6A solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanţii eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- ☑ **Micro-întreprindere** – maximum **9 salariaţi** şi realizează o cifră de afaceri anuală netă sau deţin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei.
- ☑ **Întreprindere mică – între 10 şi 49 de salariaţi** şi realizează o cifră de afaceri anuală netă sau deţin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza ***Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii*** și a ***Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate***, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 *privind stimularea înfiinţării şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii,* cu modificările şi completările ulterioare.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deţinute ori la dreptul de a exercita o influenţă dominantă, se vor respecta prevederile art.4^1 din Legea nr. 346/2004.

Intreprinderile autonome sunt definite la art. 4 din Legea nr. 346/2004, intreprinderile partenere la art. 4 iar intreprinderile legate la art. 4 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înfiinţării şi dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puţin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivităţi publice conform art. 4 al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariaţi, cifra de afaceri netă anuală şi activele totale sunt cele raportate în situaţiile financiare aferente exerciţiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acţionarilor sau asociaţilor'' conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situaţiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 şi 4, aceasta nu îşi va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depăşirea acestor plafoane se produce în două exerciţii financiare consecutive.", conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilităţi pentru microîntreprinderile nou-înfiinţate, conduse de întreprinzători tineri, care desfăşoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăţi cu răspundere limitată, în condiţiile Legii nr. 31/1990 privind societăţile comerciale, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

Acordarea sprijinului nerambursabil prin M M6/6A pentru această categorie de solicitanţi se va face cu respectarea criteriilor privind încadrarea în ajutorul de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 precum şi în legislația națională în vigoare, respectiv încadrarea în plafonul maxim 200.000 Euro pe care o întreprindere unică îi poate primi pe o perioadă de 3 ani

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în *Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii* și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.[3]
Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- ☑ să fie persoană juridică română;
- ☑ **să aibă capital 100% privat**
- ☑ să acţioneze în nume propriu;
- ☑ să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

5. CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Pentru a putea primi sprijin în cadrul măsurii M6/6A, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiţii:

- ☑ Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria **beneficiarilor eligibili;**
- ☑ Investiţia trebuie să se încadreze în cel puţin unul din tipurile de sprijin prevazute prin măsură;
- ☑ Solicitantul trebuie să îşi desfăşoare activitatea aferentă investiţiei finanţate în teritoriul GAL;

Spaţiul rural eligibil
În accepţiunea PNDR 2014-2020 şi implicit a acestei sub-măsuri, spațiul rural este definit ca totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5.

- ☑ Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanţarea investiţiei;
- ☑ Viabilitatea economică a investiţiei trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentaţii tehnico-economice;
- ☑ Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea şi restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- ☑ Investiţia va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului şi dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislaţia în vigoare menţionată în capitolul 8.1 PNDR.

Atenție! Punctul de lucru/punctele de lucru unde se realizează investiţia pentru care se solicită finanțare **trebuie să fie situate în spațiul rural pe teritoriul GAL.**

Dacă solicitantul a beneficiat de **servicii de consiliere pe M02**– aceste servicii nu vor mai fi incluse în Studiul de fezabilitate. Verificarea se va efectua la depunerea Cererii de Finanțare şi dacă se constată dubla finanţare, cheltuiala respectivă devine neeligibilă.
Data deciziei de acordare a sprijinului reprezintă data semnării Contractului de Finanţare.

În cadrul acestei măsuri, un beneficiar poate solicita finanțare pentru unul sau mai multe proiecte, cu respectarea condițiilor de eligibilitate.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Solicitantul care se încadrează în situaţiile de mai jos, poate depune proiect în cadrul măsurilor/submăsurilor de investiţii derulate prin PNDR 2014-2020, cu respectarea următoarelor condiţii:

a. solicitantul care a avut calitatea de beneficiar al programelor SAPARD şi/sau al FEADR şi este înregistrat în registrul debitorilor AFIR **trebuie să achite integral datoria față de AFIR**, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractului de finanțare.
b. solicitantul care s-a angajat la depunerea Cererii de Finanţare prin declaraţie pe propria răspundere, că va prezenta la data semnării contractului dovada cofinanţării private și/sau proiectul tehnic şi nu prezintă aceste documente la data prevăzută în notificarea AFIR, **poate redepune/depune proiect începând cu sesiunea continuă a anului următor.**

6. CHELTUIELI ELIGIBILE ŞI NEELIGIBILE

Tipuri de acţiuni eligibile şi neeligibile

Pentru proiecte de investiţii

• Construcţia, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;

• Achiziţionarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalaţii și echipamente noi;

• Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

• Înfiinţarea/modernizarea de firme de profil non-agricol

• înfiinţarea de ateliere/cooperative meşteşugăreşti

Nu sunt eligibile utilaje agricole si echipamente second-hand.

Pentru proiecte de servicii

•Construcţia, extinderea și/sau modernizarea și dotarea agropensiunilor și a altor structuri de primire turistică (camping, sat de vacanță, bungalow-uri, etc.)

•Înființarea/modernizarea/dotarea de activități de agrement/recreative (trasee turistice; parcuri tematice de tip paint-ball, aventuri,amenajări areale de echitație, etc; centre închiriere echipamente sportive – biciclete, ATV-uri, undițe,schi-uri, etc;)

* ***ATENȚIE** – pentru activitățile de agrement și recreative sunt eligibile doar construcții de tipul – birou/spațiu de depozitare echipamente, vestiare și montarea de echipamente specifice amenajării necesare desfășurării activității (de ex. obstacole pentru echitație, sisteme de scripeți parc de aventuri, etc.

Cheltuielile legate de achiziția în leasing a activelor, pot fi considerate eligibile doar în cazul în care leasingul ia forma unui leasing financiar și prevede obligația beneficiarului de a cumpara bunurile respective la expirarea contractului de leasing.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

următoarele condiţii:

a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul nr. 1305-/2013;
b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislaţiei în vederea obţinerii de avize, acorduri şi autorizaţii necesare implementării activităţilor eligibile ale operaţiunii ori din cerinţele minime impuse de PNDR 2014-2020;
c) sunt aferente, după caz: unor studii şi/sau analize privind durabilitatea economică şi de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenţie, întocmite în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare;
d) sunt necesare în procesul de achiziţii publice pentru activităţile eligibile ale operaţiunii;
e) sunt aferente activităţilor de coordonare şi supervizare a execuţiei şi recepţiei lucrărilor de construcţii-montaj.

Cheltuielile de **consultanţă şi pentru managementul proiectului** sunt eligibile dacă respectă condiţiile a)-e) şi vor fi decontate proporţional cu valoarea fiecărei tranşe de plată aferente proiectului.
Prin excepţie, **cheltuielile de consultanţă pentru întocmirea dosarului** cererii de finanţare se pot deconta integral în cadrul primei tranşe de plată.
Costurile generale ale proiectului pentru care sunt puse condiţiile a)-e) trebuie să se încadreze în maximum **10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcţii-montaj** şi în limita a **5% pentru proiectele care prevăd investiţii în achiziţii**, **altele** decât cele referitoare la construcţii-montaj.

Atenţie! Costurile eligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1 PNDR 2014-2020

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:
a) sunt realizate efectiv **după data semnării contractului de finanţare** şi sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiţiei;
b) sunt efectuate **pentru realizarea investiţiei** cu respectarea rezonabilităţii costurilor (încadrarea în preţurile stabilite în *Baza de date Preţuri de referinţă a AFIR,* iar în cazul în care nu se identifică în această bază de date, prezentarea ofertelor corespunzătoare tipului de achiziţie realizată: o ofertă pentru preţuri sub 15.000 euro şi două oferte pentru preţuri peste 15.000 euro);
c) sunt efectuate cu **respectarea prevederilor contractului de finanţare** semnat cu AFIR;
d) sunt **înregistrate în evidenţele contabile ale beneficiarului**, **sunt identificabile, verificabile şi sunt susţinute de originalele documentelor justificative**, în condiţiile legii.
Cheltuieli eligibile cu mijloacele de transport specializate

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanță umană;
- Autospecială pentru salubrizare;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevazută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoşasiu - exclus cap tractor și remorcă autocisternă sau una din ele separat)
- Mașină de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanjă;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fară a putea fi detașat).

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiţii:

-mijlocul de transport sa fie incadrat in categoria N1 sau N2[4] cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces in cabina;

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

- să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusă prin proiect;
- în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare.
- mijlocul de transport nu va fi folosit pentru alte activități, cu exceptia celor propuse prin proiect.

Aceste mijloace de transport de la pct. 2 trebuie sa fie ***numai de tipul autosasiu***.

Se va aduce ***obligatoriu omologarea RAR*** la ultima tranșă de plată.

Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare.
În cazul proiectelor prin care se propune achiziţia de echipamente de agrement solicitantul/beneficiarul are obligaţia de a utiliza echipamentele achiziţionate **numai în scopul deservirii activităților propuse prin proiect şi numai în aria geografică descrisă în Studiul de fezabilitate**.

În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de Finanţare (inclusiv in perioada de monitorizare) se constată **utilizarea echipamentelor în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.
Activele corporale şi necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanţate potrivit submăsurii 6.4, inclusiv prin schemele de ajutor, **trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului**
şi să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanţare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăţi.
În caz de nerespectare a durabilităţii investiţiei, contribuţia publică alocată prin M6/6A se recuperează în condiţiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plăţii finale către beneficiar, termen valabil şi pentru recuperarea contribuţiei publice aferente oricăror cheltuieli/activităţi neeligibile din cadrul investiţiei finanţate din fonduri nerambursabile.

În condiţiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în cazul unei operaţiuni constând în investiţii în infrastructură sau producţie, contribuţia din PNDR 2014-2020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plăţii finale către beneficiar, activitatea de producţie în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepţia situaţiei în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuţia prin PNDR 2014-2020 ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuieşte cu termenul-limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat.

Atenție! In ariile naturale protejate nu sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate.

[4] Conform prevederilor Ordinului nr.1275/2009 *pentru modificarea şi completarea Reglementărilor privind omologarea individuală, eliberarea cărţii de identitate şi certificarea autenticităţii vehiculelor rutiere - RNTR 7*

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum şi în perioada de monitorizare, îşi schimbă tipul şi dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanţare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanţare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Activitati neeligibile:

- prestarea de servicii agricole;
- procesarea si comercializarea produselor prevazute in Anexa 1 din Tratat;
- productia de electricitate din biomasa ca si activitate economica.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Tipurile de actiuni au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR – cap. 8.1 şi fişa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016.

Operaţiunile şi cheltuielile sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015*, privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole",* cu modificările și completările ulterioare.

Tipurile de operaţiuni şi cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanţare în cadrul măsurii M6/6A , **Anexa 7 la Ghidul solicitantului** și dispoziţiilor privind eligibilitatea cheltuielilor prevăzute la cap. 8.1 din PNDR.

Cheltuieli neeligibile specifice:

Cheltuieli specifice de înfiinţare şi funcţionare a întreprinderilor (obţinerea avizelor de funcţionare, taxe de autorizare, salarii angajaţi, costuri administrative, etc).

7. SELECŢIA PROIECTELOR

Criterii de selecţie

Vor fi selectate cu prioritate proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile.

Suma nerambursabilă acordată va respecta condiţia creerii de noi locuri de muncă astfel:

- pentru 1 loc de muncă = 40.000 Euro
- pentru 100.000 Euro şi peste se vor crea minim 3 locuri de muncă

Punctajul proiectului se calculează în baza următoarelor **principii şi criterii de selecţie**

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Nr. crt.	Principii şi criterii de selecţie	Punctaj
1.	**Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole**	**10 p**
	1.1. Proiecte care sunt inițiate de o întreprindere existentă, care a desfășurat în principal activitate în domeniul agricol și intenționează să-și diversifice activitatea în sectorul non-agricol. Activitatea agricolă trebuie să fie realizată pe perioada a cel puțin 12 luni de la data înființării și până la data depunerii cererii de finanțare.	10 p
2.	**Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (Textile și pielărie, Industrii creative și culturale – inclusiv meșteșuguri[6], Activități de servicii în tehnologia informației, agroturism etc.)**	**Max.15 p**
	2.1. Proiecte ce vizează activități de producție din sectoarele cu potențial de creștere. Proiectul vizează activități conform codului CAEN aferent activității de producție scorate.	15 p
	2.2. Proiecte ce vizează servicii din sectoarele cu potențial de creștere. Proiectul vizează prestarea de servicii conform codului CAEN aferent serviciului scorat.	10 p
3.	**Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților agroturistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/ destinații ecoturistice/ zonele cu arii naturale protejate.**	**Max. 20 p**
	3.1. Proiecte ce vizează investiţii în agroturism (pensiuni agroturistice și/sau servicii de agrement[7]) în zonele cu potențial turistic ridicat; Vor fi punctate proiectele care se dezvoltă în zone cu potențial turistic ridicat, dar insuficient dezvoltate din punct de vedere turistic, în conformitate cu Ordonanţa de Urgenţă nr. 142 din 28 octombrie 2008 *privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice*, cu modificările și completările ulterioare, precum și a metodologiei de acordare a punctajului total aferent potențialului de dezvoltare turistică (evaluare finală). Punctajul acordat acestui criteriu se calculează în funcție de amplasamentul investiției (comuna), în localități cu concentrare **foarte mare** de resurse și în localități cu concentrare **mare** de resurse. - în cazul UAT-urilor cu Concentrare **mare** de resurse turistice (Cmrt) punctajul va fi de max. **5 puncte**. Pentru fiecare UAT se va calcula punctajul aferent aplicându-se următoarea formulă de calcul:	Max. 10 p

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

	Cmrt*5/ Punctaj max. Cmrt = punctaj final (cu două zecimale). **Notă**: **Punctajul maxim** al Cmrt conform Listei comunelor cu potențial turistic este de **45 de puncte**. în cazul UAT-urilor cu Concentrare **foarte mare** de resurse turistice (Cfmrt) punctajul va fi de max. **10 puncte**. Pentru fiecare UAT se va calcula punctajul aferent aplicându-se următoarea formulă de calcul: Cfmrt*10/Punctaj max. Cfmrt = punctaj final (cu două zecimale). **Notă**: **Punctajul maxim** al Cfmrt conform Listei comunelor cu potențial turistic este de **56,40 de puncte**. Lista comunelor cu potențial turistic este întocmită în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 *privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Sectiunea a VIII a- zone cu resurse turistice,* cu modificările și completările ulterioare, precum și a metodologiei de acordare a punctajului total aferent potențialului de dezvoltare turistică (evaluare finală) http://www.mdrt.ro/studii-de-fundamentare-privind-patn-sectiunea-a-vi-a-zone-cu-resurse-turistice.	
	3.2. Proiecte care includ activități turistice de agrement[8] ce vor fi desfășurate în zonele cu destinații ecoturistice.	5 p
	3.3. Proiecte care includ activități turistice de agrement ce vor fi desfășurate în zone cu arii naturale protejate.	5 p
4.	**Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice;**	**20 p**
	4.1. Întreprindere activă fără întrerupere cel puțin 3 ani și cu profit operațional în ultimii 2 ani (pentru a se evidenția buna gestionare a activității economice)	20 p
	4.2. Întreprindere activă fără întrerupere cel puțin 2 ani și cu profit operațional în ultimul an (pentru a se evidenția buna gestionare a activității economice)	15 p
5.	**Principiul localizării întregii activități a solicitantului în spațiul rural**	**15 p**
	5.1. Proiecte care sunt inițiate de o întreprindere care are întreaga activitate localizată în spațiul rural	15 p
6	**Principiul utilizării energiei regenerabile**	**10 p**
	6.1Proiecte care utilizează energia produsa din surse regenerabile.	
7	**Principul creării de noi locuri de muncă**	10 p
	7.1 pentru minim 3 locuri de muncă - 100.000 euro	10 p
	7.2 pentru 1 loc de muncă- 40.000 euro	5 p
	TOTAL	**100 p**

[8] **Activitatile turistice de agrement** – vor primi punctaj numai acele activități dependente de o structura de cazare agroturistică dar care nu fac parte din criteriile obligatorii pentru clasificarea acesteia conform Ordinului nr. 65/2013 (ex. bird-watching, echitație etc).

Criteriile de selecție 1.1, 4.1, 4.2 se consideră îndeplinite în cazul în care solicitanții întrunesc condiția

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

la data depunerii Cererii de Finanțare. Nu există obligativitatea menținerii acestor condiții pe toată perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare.

Criteriul de selecție 5.1 se consideră îndeplinit doar în cazul în care solicitanții întrunesc condiția ca **întreaga activitate (sediu social/punct/puncte de lucru) să fie situată în spațiul rural la data depunerii Cererii de Finanțare.** Acest criteriu de selecție **trebuie să fie respectat și menținut pe întreaga perioadă de derulare a proiectului. În caz contrar proiectul devine neeligibil.**

Sunt eligibile proiectele care propun activitati aferente **unui singur cod CAEN**.
Ca excepție, pot fi finanțate activități aferente mai multor coduri CAEN – maximum 3 coduri, în situația în care aceste activități se **completează, dezvoltă sau se optimizează reciproc**.

În cazul în care prin proiect sunt propuse activități complementare aferente mai multor coduri CAEN, care ar primi punctaje diferite la principiul de selecție numărul 2 - *Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale – inclusiv meșteșuguri, activităţi de servicii în tehnologia informației, agroturism etc*), **proiectul va primi punctajul cel mai mic aferent acestui principiu.**

În cazul în care prin proiect sunt propuse activități aferente mai multor coduri CAEN, cu intensități diferite (70%, respectiv 90%), **proiectul va primi intensitatea cea mai mică.**

Vor fi selectate cu prioritate proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile.

Dacă pe parcursul perioadei de **implementare** sau de **monitorizare** se încalcă cel puţin un criteriu de eligibilitate sau de selecţie (cu excepția CS 1.1, 4.1, 4.22 care se verifică **doar** la depunerea CF), Cererea de Finanţare devine neeligibilă.

Punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) se va face pe propria răspundere a solicitantului.

Toate activităţile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin Studiul de Fezabilitate şi pentru care a primit punctaj la selecţie, nu vor fi modificate pe toată perioada de valabilitate a contractului de finanțare, aceasta fiind o condiţie obligatorie pentru menţinerea sprijinului.
Pentru obținerea punctajului de la CS 1.1, activitatea agricolă trebuie demonstrată prin **înregistrarea** solicitantului **în Registrul Unic de Identificare – APIA şi/ sau în Registrul exploatațiilor – ANSVSA/Registrul agricol (la Primărie)** cu cel puţin 12 luni consecutive înainte de depunerea Cererii de Finanțare **iar veniturile obținute din activitatea agricolă trebuie să reprezinte cel puțin 50% din total veniturilor din exploatare în anul precedent depunerii Cererii de Finanțare.**

Exploataţia trebuie să îndeplinească următoarele condiţii:

- **a.** Exploataţia este **înregistrată obligatoriu** în Registrul Unic de Identificare – APIA, în Registrul agricol și/ sau în Registrul exploatațiilor – ANSVSA cu cel putin 12 luni consecutive înaintea depunerii cererii de finanţare;
- **b.** Solicitantul se încadrează în categoria micro-întreprindere/ întreprindere mică.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

IMPORTANT!
PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICE DE TIPUL PENSIUNILOR AGROTURISTICE.

Beneficiarul/solicitantul trebuie să desfăşoare o activitate agricolă – creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi - **la momentul depunerii cererii de finanţare.**

În cazul start-up-urilor, activitatea agricolă poate fi dovedită de asemenea și în cazul în care acționarul majoritar absolut (care deține minimum 50%+1 din acțiunile/părțile sociale ale solicitantului) a desfășurat activitate agricolă la momentul depunerii Cererii de Finanţare;

Exploatația agricolă aferentă agropensiunii trebuie să fie amplasată pe raza aceleiași unități administrativ – teritoriale (comună) cu amplasamentul pe care se va realiza și investiția. (în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr 65/2013, cu modificările și completările ulterioare);

Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare de tipul pensiunilor agroturistice trebuie să îndeplinească **criteriile minime obligatorii** prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. ***Nivelul de confort şi calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii pentru pensiuni agroturistice clasificate la minimum o margaretă***;

Atenție! Se vor avea în vedere modificările Ordinului ANT nr. 65/2013 aduse prin Ordinul ANT nr. 221/2015.

Planurile de arhitectură - planurile nivelurilor, secţiunile pentru principalele obiecte de construcţii şi de amplasare a utilajelor pe fluxul tehnologic vor avea în vedere și **Norma Sanitară Veterinară Şi Pentru Siguranţa Alimentelor din 16 decembrie 2008** - 1. Unităţi de alimentaţie publică şi unităţi de comercializare a alimentelor.

Pensiune turistică, indiferent de specific este definită ca fiind unitatea cu spaţii şi dotări corespunzătoare în care se desfăşoară activităţi pentru obţinerea, recepţia şi depozitarea materiilor prime de origine animală şi nonanimală, provenite din exploataţia agricolă familială, precum şi din unităţi autorizate şi/sau înregistrate sanitar veterinar şi pentru siguranţa alimentelor, prepararea şi servirea alimentelor gătite în incinta proprie.

Schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire agro-turistică este considerată **investiţie nouă.**

Pentru investiţiile noi în structurile de primire turistică de tipul pensiune agroturistică (construcție nouă sau schimbarea destinației unei cladiri) cât și pentru extinderea structurilor de primire turistice de tipul pensiunilor agroturistice, **suprafaţa de teren aferentă structurii agro-turistice** trebuie să fie în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 65/2013 cu modificările şi completările ulterioareîn vederea evitării supra-aglomerării şi a fragmentării excesive a peisajului natural (construcție nouă sau extindere).

Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investiţional în circuitul turistic.

Beneficiarul trebuie să respecte cerinţele de mediu specifice investiţiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranşă de plată, proiectul devine neeligibil.

Alocarea financiară publică a măsurii, aferentă perioadei de depunere continue, criteriile de selecţie, punctajele de selecție, criteriile de departajare şi pragul minim sunt realizate de către GAL , acestea

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

fiind aprobate de către Consiliul Director.
Punctajul minim pentru această măsură este de 10 puncte.

La depunerea proiectului, solicitantul are obligaţia de a realiza autoevaluarea (prescoring). Punctajul rezultat în urma estimării trebuie completat în rubrica "**punctaj estimat**" din **secţiunea A6 – "Total punctaj estimat pentru criteriile de selecţie îndeplinite"** a Cererii de Finanţare.

Atenție! Punctajul estimat (autoevaluare) se va face pe propria răspundere a solicitantului.

Evaluarea proiectelor se realizează lunar pentru proiectele ce au un punctaj estimat (auto-evaluare/pre- scoring) mai mare sau egal decât pragul minim menţionat în anunţul licitaţiei anuale de proiecte.
Cererile de finanţare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul minim nu pot fi depuse.

Înainte de depunerea Cererii de Finanţare solicitantul realizează autoevaluarea (prescoring-ul) acesteia, **ceea ce presupune estimarea punctajului în mod cât mai obiectiv și înscrierea acestuia în** Cererea de Finanţare, la secţiunea A *„Date despre tipul de proiect şi beneficiar"***.**

În situaţia în care, proiectele al căror punctaj va scădea în urma evaluării GAL sub pragul minim corespunzător și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/componente(alocare distinctă), vor fi declarate neconforme și nu vor mai intra în procesul de selecție.

Atenție! Evaluarea criteriilor de selecţie se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanţare.

În cazul proiectelor cu același punctaj și aceeași valoare eligibilă a proiectului, departajarea acestora se va face în ordinea următoarelor priorități:

1. Proiecte care utilizează energia produsă din surse regenerabile
2. Proiecte care propun crearea de noi locuri de muncă

Aplicanții care au depus proiecte în cadrul sesiunii anuale continue pentru care a fost întocmit un raport de selecție lunar/trimestrial/final au la dispoziție 5 zile lucrătoare de la postarea pe pagina de internet a GAL a Raportului de selecție lunar/trimestrial/final pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării. Contestațiile vor fi depuse la sediul GAL și vor fi evaluate de alți experți care nu au participat la evaluarea inițială a proiectelor. În urma instrumentării contestațiilor, Comisia de soluționare a contestațiilor întocmește raportul privind rezultatul contestațiilor, raport ce va fi postat pe pagina de internet a GAL cel târziu în ziua următoare aprobării lui. Termenul de soluționare a contestațiilor de către Comisia de soluționare a contestațiilor este de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării acestora la sediul GAL. Pentru cererile de finațare care au făcut obiectul unor contestații Dosarul administrativ va fi completat cu documentele emise de Comisia de soluționare a contestațiilor. Compartimentul administrativ va completa dosarul administrativ al fiecărei cereri de

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

finațare. Activitatea aferentă procesului de selecție pentru finanțarea proiectelor depuse în cadrul măsurilor GAL și cea de soluționare a contestațiilor se va desfășura pe întreaga perioadă de implementare a SDL.

8. VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Sprijinul public nerambursabil:

- **Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%**.
- **Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90% în următoarele cazuri:**

- pentru solicitanţii care desfăşoară *activităţi de producţie, servicii medicale, sanitar-veterinare şi agro-turism*;
- pentru *fermierii* care îşi diversifică activitatea de baza agricolă prin dezvoltarea unor activităţi neagricole.

Pentru **fermieri** intensitatea sprijinului nerambursabil este de 90%, în cazul în care aceștia sunt:

a) **persoane fizice autorizate (PFA, II, IF)** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA / Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de Finantare și solicitantul a obținut venit brut din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venit brut în anul precent depunerii Cererii de Finanțare;

b) **persoane juridice - micro întreprinderi și întreprinderi mici** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA / Registrul agricol cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de Finanțare și solicitantul a obținut venituri din exploatare, din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venituri din exploatare în anul precent depunerii Cererii de Finanțare.

Atenție! Pentru cazurile descrise mai sus, intensitatea sprijinului este 90%. Nu există intensităţi intermediare!

- **se acordă cu respectarea prevederilor Regulamentului (CE) nr1.407/2013;**
- **se acordă în baza Ordinului MADR nr. 1731/2015;**
- **nu va depăşi 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciţii financiare consecutive,** cu excepția **întreprinderilor unice care efectuează transport** de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care **sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.**

Aceste ajutoare *de minimis* nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, autoturisme sau autovehicule de transport persoane.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Serviciile integrate, în care transportul propriu-zis reprezintă doar un element, cum ar fi serviciile de mutare, serviciile poştale sau de curierat ori colectarea deşeurilor sau serviciile de prelucrare, nu ar trebui considerate servicii de transport.
Sprijinul public se va rambursa în valoare de maximum 189.232 euro (reprezentand 90% sau 70%) din totalul cheltuielilor eligibile. **Valoarea care va depăși 200.000 euro va fi incadrată în buget ca și cheltuială neeligibilă**

Plafonul minim acceptat pentru un proiect finanţat prin această măsură este de 5.000 euro, această sumă reprezentând valoarea totală eligibilă a proiectului.

Atenție! În cazul în care, prin acordarea ajutorului de minimis solicitat prin Cererea de Finanţare depusă pe măsura M6/6A, s-ar depăşi plafonul de 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică), **proiectul va fi declarat neeligibil.**

Potrivit art. 9 (1) litera c) din OMADR 1731/2015 cu modificările si completările ulterioare**,** data acordării ajutorului de minimis se consideră data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic naţional aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

În cazul sprijinului pentru investiţii în crearea şi dezvoltarea de activităţi neagricole, se aplică principiul finanţării nerambursabile sub forma rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv în prealabil de către beneficiar.
Un solicitant al sprijinului prin măsura M6/6A poate depune în acelaşi timp **proiecte pentru alte măsuri din cadrul PNDR 2014-2020** pentru a fi co-finanţate prin FEADR, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis;
b) nu sunt create condiţiile pentru a obţine în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art.60 din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;
c) prezentarea dovezii cofinanţării private a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului, prin deschiderea unui cont special al proiectului în care se virează/depune minimum 50 % din suma reprezentând cofinanțarea privată, disponibilul din acest cont fiind destinat plăților efectuate de solicitant în vederea implementării proiectului.

În cazul în care dovada co-finanţării se prezintă **prin extras de cont,** acesta va fi vizat şi datat de bancă cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR / CRFIR (va fi precizat contul, titularul contului și suma virată în cont de beneficiar) și va fi însoțit de **Angajamentul solicitantului** (model afișat pe site www.afir.info) prin care își asumă că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare (privată) va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul depunerii unor solicitări pentru mai multe proiecte, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența co-finanțării private pentru proiect, sau, după caz, cumulat pentru toate proiectele.

În cadrul măsurii M6/6A, un beneficiar poate solicita finanțare pentru unul sau mai multe proiecte cu respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

9. COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanţare conţine **Cererea de Finanţare însoţită de anexele tehnice şi administrative** conform listei documentelor .

Formularul standard al Cererii de Finanţare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid şi este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet www.gal-tam.ro.

Atenție! Este necesar să se respecte formatele standard ale anexelor „*Indicatori de monitorizare*" şi „*Factori de risc*" care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informaţiile solicitate (nu se vor adăuga alte categorii de indicatori şi nici alţi factori de risc în afara celor incluşi în anexele menţionate mai sus). Completarea celor două anexe la Cererea de Finanţare este obligatorie.

Cererea de Finanţare trebuie însoţită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanţare fac parte integrantă din aceasta. Depunerea se va realiza numai pe suport tipărit.

COMPLETAREA CERERII DE FINANŢARE

Completarea Cererii de Finanţare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. **Modificarea modelului standard** (eliminarea, renumerotarea secţiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanţare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanţare trebuie redactată pe calculator, în limba română.
Cererea de Finanţare trebuie completată într-un mod clar şi coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informaţiile necesare şi relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia şi în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Atenție! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, **beneficiarul poate solicita fonduri în avans** (conform prevederilor Regulamentului nr. 1.305/2013, ale Regulamentului nr. 807/2014 și ale Hotărârii Guvernului nr. 226/ 2015)

Beneficiarul poate opta pentru obţinerea unui avans prin completarea căsuţei corespunzătoare din Planul financiar din cadrul Cererii de Finanţare.

Avansul se recuperează la ultima tranşă de plată.

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANŢARE

Dosarul Cererii de Finanţare care cuprinde **Cererea de Finanţare completată şi documentele ataşate** (conform Listei Documentelor – partea E din Cererea de Finanţare), va fi depus letric în două exemplare (un original şi o copie, şi în format electronic(CD-uri două exemplare, care va cuprinde scan-ul cererii de inanţare) la sediul GAL.

Dosarul Cererii de Finanţare va fi paginat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde „n" este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele **anexate**.

VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANŢARE

Verificarea Cererilor de Finanţare se face la:

- **GAL-TAM;**
- **OJFIR pentru proiecte fără constructii-montaj**
  - **CRFIR pentru proiecte cu constructii-montaj**

Verificarea eligibilităţii tehnice și financiare constă în:

- ☑ verificarea eligibilităţii solicitantului;
- ☑ verificarea criteriilor de eligibilitate;
- ☑ verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- ☑ verificarea Studiului de Fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

La nivelul GAL, evaluatorii vor verifica conformitatea şi eligibilitatea proiectelor şi vor acorda punctajele aferente fiecărei cereri de finanţare. Toate verficările se realizează pe evaluări documentate, în baza unor fişe de verificare elaborate la nivelul GAL, datate şi semnate de experţii evaluatori. Agenţia pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale îşi rezervă dreptul de a solicita documente sau informaţii suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată că este necesar. Informaţiile suplimentare se vor solicita de către experţii evaluatori, de către entitatea la care se află în evaluare Cererea de Finanţare, iar răspunsul va fi transmis în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii formularului E3.4 sau vor fi predate experților OJFIR/CRFIR la vizita pe teren.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informaţii suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care documentul tehnic (Studiul de Fezabilitate) conţine informaţii insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informaţii contradictorii în interiorul lui, ori, faţă de cele menţionate în Cererea de Finanţare.
2. în cazul în care avizele, acordurile, autorizaţiile au fost eliberate de către autorităţile emitente într- o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituţiile respective.
3. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare şi devizele pe obiect) există diferenţe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este facută corect.

corectarea erorilor de forma sesizate pe parcursul verificării Cererii de Finanțare

Atenție! Clarificările cuprinse în documentele primite ca urmare a solicitării de informații suplimentare

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

nu pot fi folosite pentru suplimentarea punctajului.

Nu este permisă încadrarea în subcapitolul 4.1 din Bugetul indicativ – "*Construcţii şi instalaţii*", atât a unor cheltuieli eligibile cât şi a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spaţiilor/ instalaţiilor ce se vor executa.

Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4 din Bugetul indicativ, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele/ montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

In situatii exceptionale, se pot solicita si alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informatiile suplimentare solicitate initial.

Verificarea pe teren se realizează de către entităţile care instrumentează Cererea de Finanţare numai pentru proiectele care vizează modernizări, respectiv:

- ☑ GAL-TAM
- ☑ OJFIR – pentru Cererile de Finanţare fără construcţii- montaj;
- ☑ CRFIR – pentru Cererile de Finanţare cu construcţii- montaj;

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informaţiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În cazul în care solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren efectuată de către expertii OJFIR, acesta poate contesta rezultatele verificării, la publicarea raportului de selecţie, **numai în cazul** în care reprezentantul legal/ împuternicitul reprezentantului legal a menționat observații în formularul E3.8 - Fişa de verificare pe teren.

Pentru proiectele de investiţii/sprijin forfetar, în etapa de evaluare a proiectului, experţii GAL pot asista la verificare, pentru toate proiectele care vizează modernizări(inclusiv dotări).

DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE (NUMEROTATE CONFORM POZIŢIEI DIN CEREREA DE FINANŢARE)

Documentele obligatorii care trebuie ataşate Cererii de Finanţare pentru întocmirea proiectului sunt:

1. a). Studiul de Fezabilitate, atât pentru proiectele care prevăd construcții-montaj cât și pentru proiectele fără construcții-montaj (**Anexa 2 din Ghidul solicitantului**).

Atenţie*!* În situaţia în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate informaţii identice din alte proiecte similare, care nu sunt specifice proiectului analizat se poate decide diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare **sau** neeligibilitatea dacă nu se dovedeşte o particularizare la specificul proiectului.

În cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcţiile în care va amplasa utilajele achiziţionate prin investiţia FEADR, cheltuielile cu realizarea construcţiei vor fi trecute în coloana „neeligibile", solicitantul va prezenta **Certificatul de urbanism şi va întocmi Studiul de Fezabilitate**.

Important!

În cadrul **Studiului de Fezabilitate** se vor regăsi obligatoriu următoarele elemente:

- **cheltuielile privind consultanţa; acestea** sunt eligibile numai în cazul în care este menţionat codul

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

CAEN şi datele de identificare ale firmei de consultanţă menţionate în Studiul de Fezabilitate;;

- **devizul general şi devizele pe obiect** care trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit şi să poarte ștampila elaboratorului documentaţiei::

- „**foaia de capăt**", care conţine semnăturile colectivului format din specialişti condus de un şef de proiect care a participat la elaborarea documentaţiei şi ştampila elaboratorului.

- detalierea **capitolului 3 pct. 3.3** – *Cheltuieli pentru proiectare şi inginerie* şi a **capitolului 5** – pct. 5.1 *Organizare de şantier* în ceea ce priveşte numărul de ore şi tarifele aferente din care rezultă valoarea totală per sub-capitol, pentru a putea fi verificate în etapa de achiziţii şi autorizare plăţi;

- **părţile desenate din cadrul secţiunii B** (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secţiuni etc.), care trebuie să fie semnate, ştampilate de către elaborator în cartuşul indicator;

- în cazul în care investiţia prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidenţieze montajul la **capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului**, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenţia în coloana „cheltuieli neeligibile")

- **devize defalcate cu estimarea costurilor** (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora), pentru proiecte care propun prestarea de servicii. Pentru situaţiile în care valorile sunt peste limitele prevazute în baza de date a Agenţiei, sau sunt nejustificate prin numărul de experţi, prin numărul de ore prognozate sau prin natura investiţiei, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduse, cu informarea solicitantului.

- în cazul în care investiţia cuprinde cheltuieli cu construcţii noi sau modernizari, se va prezenta **calcul pentru investiţia specifică** în care suma tuturor cheltuielilor cu construcţii şi instalaţii se raportează la mp de construcţie.

În cazul proiectelor care prevăd modernizarea / finalizarea construcţiilor existente/ achiziţii de utilaje cu montaj **care schimbă regimul de exploatare a construcţiei existente**, la Studiul de Fezabilitate se ataşează:

1b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcţiei existente
şi
1c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor,

2.1 Situaţiile financiare (bilanţ – formularul 10, contul de profit şi pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administraţia Financiară în care rezultatul operaţional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0)

În cazul în care solicitantul este înfiinţat cu cel puţin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanţare se vor depune ultimele doua situaţii financiare.

Excepţie fac intreprinderile infiinţate în anul depunerii cererii de
finanţare. sau
2.2 Declaraţie privind veniturile realizate din Romania în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administraţia Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular în care rezultatul brut (veniturile să fie cel puţin egale cu cheltuielile) obținut în anul precedent depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0)

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

şi/sau

2.3 Declaraţia privind veniturile din activităţi agricole impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanţare;

Sau

2.4 Declaraţia de inactivitate înregistrată la Administraţia Financiară, în cazul solicitanţilor care nu au desfăşurat activitate anterior depunerii proiectului.

Pot apărea următoarele situații:

a) În cazul solicitantilor înființați în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.
b) În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.
În cazul solicitanţilor care nu au desfăşurat activitate anterioară depunerii proiectului şi au depus la Administraţia Financiară Declaraţia de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de Finanţare solicitantul va depune **Declaraţia de inactivitate** înregistrată la Administraţia Financiară

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate:
Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară.

3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor :

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/ echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată
b) Dreptul de concesiune
c) Dreptul de superficie.

De ex: contract de vânzare-cumpărare, contract de donație, contract de superficie, contract de schimb, certificat de moștenitor, hotărâre judecătorească rămasă definitivă, act emis de autoritățile administrative – în cazurile în care legea prevede aceasta;

Documentele trebuie să fie încheiate în formă autentică de către un notar public, cu excepția contractului de concesiune pentru care nu se solicită încheiere notarială.

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrari de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanţare care să certifice, după caz:

a) dreptul de proprietate privată,
b) dreptul de concesiune,
c) dreptul de superficie,
d) dreptul de uzufruct;
e) dreptul de folosinţă cu titlu gratuit;

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

f) împrumutul de folosință (comodat)
dreptul de închiriere/locațiune
De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/închiriere, contract de comodat.

Documentele trebuie să fie incheiate în formă autentică de către un notar public, cu excepția contractului de concesiune pentru care nu se solicită încheiere notarială.

Definiţiile drepturilor reale/ de creanţă şi ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepţiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

În cazul dreptului de folosinţă prin concesionare pentru cladiri, contractul de concesiune va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.
În cazul dreptului de folosinţă prin concesionare pentru terenuri, contractul de concesiune va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:
- suprafaţa concesionată la zi - dacă pentru suprafaţa concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea şi dacă da, să se menţioneze care este suprafaţa supusă acestui proces;
- situaţia privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investiţiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul şi-a respectat graficul de plată a redevenţei şi alte clauze.

3.3 Extras de carte funciară sau document care să certifice că nu au fost finalizate lucrările de cadastru, pentru proiectele care vizează investiţii de lucrări privind construcţiile noi și/sau modernizarea construcțiilor existente.

Atenţie!

În situaţia în care imobilul pe care se execută investiţia nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuţia investiţiei şi graficul de rambursare a creditului.
Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanţare în cazul PFA,II, IF, care deţin în coproprietate soţ/soţie, terenul aferent investiţiei, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:

"În cazul solicitanţilor Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiale, care deţin în proprietate terenul aferent investiţiei, în calitate de persoane fizice împreună cu soţul/soţia, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de Finanţare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât şi declaraţia soţului/soţiei prin care îşi dă acordul referitor la realizarea şi implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.
Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de Finanţare în câmpul ''Alte documente"

4. Extras din Registrul agricol – în copie cu ştampila primăriei şi menţiunea "Conform cu originalul" pentru dovedirea calităţii **de membru al gospodăriei agricole,**

5. **Copia actului de identitate** pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF).

6. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

6.1 Hotărâre judecătorească definitivă pronunţată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăţilor agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

6.2 Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă.

11. **Declaraţie privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici şi mijlocii** (Anexa 6.1din Ghidul solicitantului)
Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

12. **Declaraţie pe propria răspundere** a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 6.2 din Ghidul solicitantului)

15. **Certificat de urbanism pentru investitia propusă prin proiect/ Autorizaţie de construire** pentru proiecte care prevăd construcţii, însoţit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului şi obligaţiilor ce decurg din Certificatul de urbanism şi o copie a adresei de înştiinţare.

16. Aviz specific privind amplasamentul şi funcţionarea obiectivului eliberat de ANT pentru construcţia/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice tip agro-pensiune sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanţa de Urgenţă nr. 142 din 28 octombrie 2008.

17. Certificat de clasificare eliberat de ANT pentru structura de primire turistică tip agro-pensiune sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanţa de Urgenţă nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii).

18. **Declaraţie pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate**", semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii.

Declaraţia va fi dată de toţi solicitanţii cu excepţia PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale şi a societăţilor cu mai puţin de 2 ani fiscali.

19. Declaraţie pe propria răspundere a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02 (Anexa 6.4 din Ghidul solicitantului)

Doc.22. Declarație expert contabil din care să reiasă că în anul precedent depunerii Cererii de Finanțare solicitantul a obținut venituri de exploatare, veniturile din activitățile agricole reprezentând cel puțin 50% din acestea.

24.Alte documente (după caz).

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de Finanţare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislaţia în vigoare.

4.2 DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANŢARE (NUMEROTATE CONFORM POZIŢIEI DIN CEREREA DE FINANŢARE)

7.**Certificate de cazier judiciar:** al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal-persoană fizică, (doc. 7.1 şi 7.2 în Cererea de Finanțare);

8. Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcţia Generala a Finanţelor Publice şi de primăriile pe raza cărora îşi au sediul social şi punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) şi, dacă este cazul, graficul de reeşalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 8.1 şi 8.2 in Cererea de Finanțare)

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secţiunea: Informaţii utile/ Protocoale de colaborare.

9. Document emis de AJPM, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM.

10. **Proiectul tehnic** însoţit de graficul de realizare a investiţiei.
13. Documente care dovedesc capacitatea şi sursa de co-finanţare a investiţiei emise în original de către o instituţie financiară (extras de cont şi/ sau contract de credit), în termen de maxim 90 de zile de la primirea notificării privind selectarea Cererii de Finanţare.

14. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii şi ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operaţiunile cu AFIR). **Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului**.

20. Document emis de DSP județeană conform tipurilor de documente menționate în protocolul de colaborare dintre AFIR și Ministerul Sănătății;

21. Document emis de DSVSA, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR şi ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info*;*

22.Certificat de cazier fiscal al solicitantul.

Atenţie!

În cazul modernizărilor solicitantul trebuie să prezinte **documentul de autorizare eliberat de AJPM/DSP/DSVSA**, iar acesta trebuie eliberat/ vizat cu cel **mult un an în urma faţă de data depunerii Cererii de Finanţare**.

Se va prezenta de asemenea Nota de constatare privind condiţiile de mediu pentru toate unităţile în funcţiune. Data de emitere a Notelor de constatare trebuie sa fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de Finanţare.

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

10. CONTRACTAREA FONDURILOR

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar), experții CE SLIN/SAFPD/SIBA CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului/Deciziei de finanțare (formular E6.8.3L).

Toate Contractele de finanțare (C1.1L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar cu respectarea prevederilor și a termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M01–01). După semnarea Contractelor/Deciziilor de finanțare, expertul SLIN/SAFPD/SIBA CRFIR va transmite către GAL o adresă de înștiințare privind încheierea angajamentului legal, din care să reiasă cel puțin numărul și data angajamentului legal, valoarea nerambursabilă contractată și denumirea beneficiarului.

Beneficiarului i se va acorda finanţarea nerambursabilă în termenii şi condiţiile stabilite în Contractul de Finanţare şi anexele acestuia, inclusiv în Cererea de Finanţare aprobată, pe care acesta **are obligaţia de a le respecta.**

Beneficiarului i se va acorda finanţarea nerambursabilă în termenii şi condiţiile stabilite în Contractul de Finanţare şi anexele acestuia, inclusiv în Cererea de Finanţare aprobată, pe care acesta **are obligaţia de a le respecta.**

IMPORTANT !
Se recomandă ca solicitantul, respectiv beneficiarul sprijinului financiar, să consulte integral textul Contractului de Finanţare şi al anexelor acestuia, să-și asume cele prevăzute în acestea iar după semnarea contractului, trebuie să se asigure că a intrat în posesia acestora.

Atenție! În cazul în care expertul verificator descoperă modificări ulterioare aduse documentelor scanate în format electronic, proiectul este considerat **neeligibil** şi nu se va mai încheia Contractul de Finanţare

Atenție! Constituie **eroare de fond** nesemnarea declaraţiilor pe propria răspundere sau nebifarea unei casute din partea F a cererii de finantare, daca proiectul impune, situație în care proiectul este declarat **neeligibil.** Numai erorile de forma se corecteaza in procesul de evaluare prin solicitare de informatii suplimentare.

IMPORTANT!
Pentru **categoriile de beneficiari** ai finanţării din FEADR **care**, după selectarea/contractarea proiectului, precum şi în perioada de monitorizare, **îşi schimbă tipul şi dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanţare**, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finantare raman eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările şi completările ulterioare.

Pentru semnarea Contractului de finanțare aferent proiectelor de servicii, solicitanții trebuie să prezinte în mod obligatoriu, în termen de maximum 15 zile de la primirea Notificării E6.8.3L următoarele documente:

1. ***Documentul/ documentele în original, care dovedesc capacitatea şi sursa de cofinanţare*** **privată** a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului, prin deschiderea unui cont special al proiectului în care se virează/depune minimum 50% din suma reprezentând cofinanţarea privată, disponibilul din acest cont fiind destinat plăţilor efectuate de solicitant în vederea implementării proiectului.. În cazul în care dovada co-finanţării se prezintă **prin extras de cont,** acesta va fi vizat şi datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR / CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.info) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul în care implementati mai multe proiecte în cadrul PNDR, trebuie să prezentați dovada cofinanţării private cumulat pentru toate proiectele.

Se va depune totodată, un document de la instituția financiară cu datele de identificare a acesteia și a contului aferent proiectului FEADR - denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR (în original, în max. 3 luni);

2. **Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale şi sociale** emise de Direcţia Generală a Finanţelor Publice și de primăriile pe raza cărora îşi au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în

care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) şi dacă este cazul, graficul de reeşalonare a datoriilor către bugetul consolidat, (în original, în max. 3 luni).

3. Document emis de DSP județeană conform protocolului de colaborare (în max. 3 luni de la notificarea solicitantului privind selectarea Cererii de Finanţare).

4. Document emis de DSVSA (dacă este cazul), conform Protocolului de colaborare dintre AFIR şi ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info (în max. 3 luni de la notificarea solicitantului privind selectarea Cererii de Finanţare)

5. Document emis de ANPM conform protocolului de colaborare (în max. 3 luni de la notificarea solicitantului privind selectarea Cererii de Finanţare, respectiv, în max. 6 luni pentru studiu de impact).

În cazul proiectelor care se supun procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului şi de evaluare adecvată sau doar de evaluare adecvată, acordul de mediu/avizul Natura 2000 se depun în termen de maximum 6 luni de la notificarea solicitantului privind selecţia proiectului şi înainte de semnarea contractului de finanţare cu AFIR.. După expirarea termenului, Contractul de Finanţare nu mai poate fi semnat.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

6. Proiectul tehnic (însoțit de graficul de realizare a investiției, în cazul în care investiția se realizează pe baza acestuia) **şi toate documentele necesare pentru încheierea Contractului de Finanţare,** pentru proiectele selectate care prevăd construcţii-montaj, se depun în vederea avizării de către CRFIR, în maximum 3 luni, respectiv în maximum 6 luni, pentru situaţiile în care există contestaţii sau litigii privind procedura de achiziţii publice pentru servicii de proiectare, de la data notificării AFIR (în original).

În cazul existenței unor diferențe față de Studiul de Fezabilitate, în vederea avizării Proiectului Tehnic, se va prezenta atașat un tabel centralizator cu diferenţele fizice/valorice între SF-PT și bugetul proiectului/devizul general/devizele pe obiecte în lei și euro, cu valorile actualizate semnate și ștampilate de reprezentantul legal și proiectant, precum și prognozele economice în cazul modificării valorii totale a investiției.

7. Cazierul judiciar al solicitantului şi al reprezentantului legal (în original, în max. 3 luni**)**
Atât solicitantul cât şi reprezentantul legal nu trebuie să aibă înscrieri în cazierul judiciar care privesc sancțiuni din sfera criminalității economico-financiare.

8. Cazier fiscal al solicitantului (în original, în termen de 3 luni)).

Atenție! Nedepunerea documentelor obligatorii în termenele prevăzute conduce la neîncheierea Contractului de Finanţare!

Mai mult, în cazul nedepunerii de către solicitanți a documentelor menționate mai sus (Proiectul Tehnic şi dovada co-finanţării) în termenele menționate în cuprinsul notificării, în vederea încheierii Contractului de Finanţare, aceștia vor fi restricţionaţi de a beneficia de finanţare FEADR până la sesiunea continuă a anului următor.

Important! În cazul investiţiilor care se realizează în baza Proiectului Tehnic, încheierea Contractului de Finanţare se va realiza pe baza bugetului rezultat în urma avizării achiziţiei serviciilor de proiectare.

Durata de execuţie a Contractului de Finanţare

Este de maximum:

- ☑ ***36 de luni (3 ani)*** *pentru proiectele care prevăd investiţii cu construcţii montaj*
- ☑ ***24 de luni (2 ani)*** *pentru proiectele de investiții care includ achiziţii simple de bunuri/ utilaje, instalaţii, echipamente și dotări noi, de mijloace de transport specializate*

Duratele de execuție prevăzute mai sus **pot fi prelungite cu maximum 6 luni**, cu acordul prealabil al AFIR şi **cu aplicarea penalităților specificate** în Contractul de Finanțare, la valoarea rămasă, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene, caz în care această prelungire nu poate depăşi termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, se suspendă, în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Durata de valabilitate a Contractului de Finanţare

Cuprinde durata de execuţie a contractului, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăţi efectuată de Autoritatea Contractantă.

De asemenea, pe o perioadă de 5 ani de la ultima tranşa de plată efectuată de Agenţie, Beneficiarul se obligă să:

☑ respecte și să mențină criteriile de eligibilitate şi de selecţie;

☑ să nu modifice obiectivele prevăzute în Studiul de Fezabilitate, parte integrantă din Contractul şi Cererea de Finanţare,

☑ să nu înstrăineze investiţia;

☑ să nu îşi înceteze activitatea pentru care va fi finanţat.

Atenție! În cazul nerespectării acestora, sumele acordate vor fi recuperate integral

Modificarea Contractului de Finanţare se poate realiza numai în cursul duratei de execuţie a acestuia stabilită prin contract şi nu poate avea efect retroactiv. Orice modificare se va face cu acordul ambelor părţi, cu excepţia situaţiilor în care intervin modificări ale legislaţiei aplicabile finanţării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Orice modificare la Contractul de Finanţare sau la anexele acestuia se realizează în scris prin Notă de aprobare. Notele de aprobare vor fi încheiate în aceleaşi condiţii ca şi Contractul de Finanţare. Astfel:

- în cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a responsabilului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea Contractantă. Notificarea Beneficiarului va fi însoţită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislaţia în vigoare de autorităţile competente.

Conform prevederilor art. 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, în sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „**forța majoră” și „circumstanțele excepționale**” sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:

(a) decesul beneficiarului;

(b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;

(c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investiția;

(d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiţiei;

(e) exproprierea întregii investiţii sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii.

În cazul apariţiei forţei majore/ circumstanţelor excepţionale, caz în care durata de execuţie a proiectului aferent Contractului de Finanțare se suspendă, beneficiarul are obligaţia:

- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la producerea evenimentului;
- de a prezenta AFIR documente justificative emise de către autorităţile competenţe în maxim 15 zile de la producerea evenimentului;
- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la încetarea producerii evenimentului.

În cazul apariţiei forţei majore/ circumstanţelor excepţionale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranşă şi

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

nu se va acorda sprijinul aferent tranşei a doua, în cazul în care situaţia nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Contractului de finanţare.

Conform prevederilor art 63 din Regulamentul (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, în cazul în care suma solicitată de Beneficiar prin Cererea de plată este mai mare cu 10% față de suma stabilită în urma verificării Dosarului cererii de plată, Beneficiarului i se va aplica o sancțiune egală cu valoarea diferenţei dintre suma solicitată şi suma stabilită.

Precizăm că, în cazul unei operaţiuni constând în investiţii în activităţi de producţie, contribuţia publică se recuperează dacă în termen de 7 ani de la efectuarea plăţii finale către beneficiar, activitatea de producţie în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene.

Obiectul Contractului de Finanţare îl reprezintă acordarea finanţării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanţare asumată de către solicitant.

Beneficiarului i se va acorda finanţarea nerambursabilă în termenii şi condiţiile stabilite în Contractul de Finanţare şi anexele la aceasta, inclusiv în Cererea de Finanţare aprobată, pe care acesta are obligaţia de a le respecta.

La depunerea Cererii de Finanțare, solicitantul își va da acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul A.F.I.R. a datelor de contact (denumire, CUI, adresă, telefon, denumire/valoare proiect).

PRECIZĂRI REFERITOARE LA MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANŢARE

- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de Finanţare n**umai în cursul duratei de execuţie** a acestuia stabilită prin contract şi nu poate avea efect retroactiv.
- ✓ Orice modificare la contract se va face **cu acordul ambelor părţi**, cu excepţia situaţiilor în care intervin modificări ale legislaţiei aplicabile finanţării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- ✓ Beneficiarul poate efectua **modificări tehnice şi financiare**, în sensul realocărilor între liniile bugetare, **dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului** și **nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție** pentru care proiectul a fost selectat
  și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanţare prin act adiţional.

Solicitantul/beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoştintă de toate informațiile publice referitoare la măsura/sub-măsura din PNDR 2014-2020, schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 – 2020 în vederea selectării pentru finanțare şi să cunoască toate drepturile şi obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate şi fără intervenţia instanţei judecătoreşti în următoarele situaţii:

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

- **constatarea unei nereguli** cu privire la încheierea ori executarea Contractului,
- **beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată ,**
- a fost declanşată procedura **insolvenţei/falimentului**,

Autoritatea Contractantă constată că:

- **cele declarate** pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanţii săi, **nu corespund realităţii ,**
- **documentele / autorizaţiile / avizele** depuse în vederea obţinerii finanţării nerambursabile **sunt constatate ca fiind neadevărate / false/ incomplete / expirate/ inexacte / nu corespund realităţii**

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanţare nerambursabilă, împreună cu dobânzi şi penalităţi în procentul stabilit conform dispoziţiilor legale în vigoare şi în conformitate cu dispoziţiile contractuale,

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condiţiile de eligibilitate şi selecţie a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de Finanţare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul şi/sau plăţile ca o măsură de precauţie, fără o avertizare prealabilă.

În condiţiile legii, Contractul de Finanţare pentru proiectele finanţate din FEADR, precum şi toate drepturile şi obligaţiile ce decurg din acesta nu pot face obiectul cesiunii, fără acordul expres şi prealabil al AFIR.

Pentru asigurarea finanţării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanţării din FEADR poate constitui garanţii în favoarea unei instituţii de credit, sub forma ipotecării investiţiei care face obiectul Contractului de Finanţare, cu notificarea AFIR în condiţiile legii şi cu respectarea prevederilor Contractului de Finanţare în cauză.
Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit şi ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

11. AVANSURILE

Pentru Beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiţiei în formularul Cererii de Finanţare, AFIR poate să acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă.
Avansul poate fi solicitat de beneficiar până la depunerea primei Cereri de plată.

Beneficiarul poate primi valoarea avansului numai după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra procedurilor de achiziții astfel: în cazul proiectelor care prevăd lucrări de construcții-montaj, după avizarea cel puțin a procedurii de achiziții lucrări, iar în cazul proiectelor pentru achiziții de bunuri, după avizarea cel puțin a unei achiziții de bunuri şi numai după semnarea contractului de finanţare.

Plata avansului aferent Contractului de Finanţare este condiţionată de constituirea unei garanţii eliberate de o instituţie financiară bancară sau nebancară înscrisă în registrul special al Băncii Naţionale a României, în procent de 100% din suma avansului. Cuantumul avansului este prevăzut în Contractul de Finanţare încheiat

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

între beneficiar şi AFIR. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de execuţie a contractului prevăzută în Contractul de Finanţare, respectiv la ultima tranşă de plată.

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă egală cu durata de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuţiei financiare a Uniunii Europene şi contribuţiei publice naţionale pentru investiţii, depăşeşte suma avansului.

Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucţiunilor de plată, Anexa V la Contractul de Finanţare până la expirarea duratei de realizare a investiţiei prevăzute în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans şi solicită prelungirea perioadei maxime de execuţie aprobate prin contractul de finanţare, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuţie iniţiale a contractului să depuna la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară, poliţă de asigurare care să acopere întreaga perioada de execuţie solicitată la prelungire.

AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarilor, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituţie bancară.

12. ACHIZIŢIILE

În funcţie de tipul de beneficiar (public/privat) conform fişei măsurii în care se încadrează proiectul, beneficiarii vor aplica fie legislaţia de achiziţii publice, precum şi Manualul de achiziții publice și instrucțiunile de achiziţii pentru beneficiarii publici, fie Manualul operaţional de achiziţii pentru beneficiarii privaţi ai PNDR 2014-2020 şi instrucţiunile de achiziţii pentru beneficiarii privaţi, în conformitate cu cerinţele Autorităţii Contractante.
Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucţiunilor privnd achiziţiile publice/private- anexă la contractul de finanţare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziţiei de servicii, lucrări sau bunuri.

Pentru încheierea **contractelor cu firmele de consultanţă** puteţi consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum şi Recomandări în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanţă şi/sau proiectare, publicate pe pagina oficială AFIR la secţiunea: Informaţii Generale >> Rapoarte şi Liste >> Listă firme de consultanţă. Aceste documente au un caracter orientativ, părţile având libertatea de a include în contractul pe care îl veţi semna, clauzele cele mai potrivite şi adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în *Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale*. Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

În contextul derulării achiziţiilor private, **conflictul de interese** se defineşte prin:

A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare şi ofertanţi:

Acţionariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanţii legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membrii ai consiliilor de administraţie etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanţi sau subcontractanţi;
c. sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanţi:

Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

a. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);
b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administraţie etc.) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
c. Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucţiunilor privind achiziţiile private - anexă la contractul de finanţare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziţiei de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziţii, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

d. Nediscriminarea;
e. Tratamentul egal;
f. Recunoaşterea reciprocă;
g. Transparenţa;
h. Proporţionalitatea;
i. Eficienţa utilizării fondurilor;

Asumarea răspunderii.

Beneficiarul va depune la OJFIR/ CRFIR, Declaraţia de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziţie (exceptând dosarele de servicii).

În cazul în care beneficiază de avans, beneficiarul poate de asemenea să depună la OJFIR/CRFIR Declaraţia de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziţie (inclusiv dosarele de servicii).

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare, beneficiarii trebuie să depună şi Declaraţia de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata distinctă pentru TVA.

În cazul în care beneficiarul nu depune Declaraţia de eşalonare în termenul prevazut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranşă a Dosarului cererii de plată.

Atenţie! Solicitanţii care vor derula procedura de achiziţii servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro înainte de semnarea Contractului de Finanţare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziţii

Informaţiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

servicii dinManualul de achiziţii postat pe pagina de web AFIR.

13. TERMENELE LIMITĂ ŞI CONDIŢIILE PENTRU DEPUNEREA CERERILOR DE PLATĂ A AVANSULUI ŞI A CELOR AFERENTE TRANŞELOR DE PLATĂ

Beneficiarii prezintă **cererea pentru prima tranşă de plată şi documentele justificative în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de Finanţare**, în cazul proiectelor pentru investiţii în achiziţii simple, respectiv **în termen de cel mult 12 luni în cazul proiectelor pentru investiţii ce presupun construcţii-monta**j de la data semnării Contractului de Finanţare. Aceste termene se pot prelungi cu cel mult 6 luni, cu plata penalităţilor prevăzute în Contractul de Finanţare.

Nedepunerea cererii de plată menţionate la alin. (4) are ca efect **rezilierea Contractului de Finanţare**. Pentru investiţiile care prevăd construcţii-montaj, proiectul tehnic de execuţie va fi avizat înainte de semnarea Contractului de Finanţare de către AFIR.

Dosarul Cererii de Plată (DCP) se depune inițial la GAL, în două exemplare, pe suport de hârtie, la care se ataşează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar. După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect) :

la OJFIR pentru proiecte fără construcţii-montaj aferente măsurii M6/6A și similare (investiții) în cadrul sM 19.2 "*Implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală*";";
la CRFIR pentru proiecte cu construcţii-montaj aferente măsurii M6/6A și aferente 19.2 - investiții .

Dosarul Cererii de Plată se depune în două exemplare, pe suport de hârtie, la care se ataşează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar, după cum urmează :

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCŢIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanţare) pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Termenul limită de efectuare a plăţilor către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată conforme.

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

- **Cererea de Plată** (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declaraţia de cheltuieli, raportul de execuţie etc);
- **Cererea de Plată pentru avans** (Cerere de plată pentru solicitarea avansului);
- **Declaraţia de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată** (document care prevede perioadele estimative de depunere a tranşelor de plată)
- **Declaraţia de cheltuieli** (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziţii de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute);
- **Raportul de execuţie** (document care prevede realizările fizice şi cele financiare);
- **Declaraţia pe propria răspundere a beneficiarului** (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziţie, a condiţiilor de eligibilitate menţionate în Cererea de Finanţare şi rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanţare nerambursabilă);

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

La ultima cerere de plată solicitanţii vor depune toate autorizațiile, certificate de clasificare, etc., necesare pentru funcționarea investiției eliberate de către instituțiile competente, conform reglementărilor legale în vigoare. (ex : DSP, DSVSA, APM, ANT).

14. MONITORIZAREA PROIECTULUI

Indicatori de monitorizare:

- Număr de locuri de muncă păstrate sau nou create prin implementarea proiectului

Monitorizarea permanentă va fi axată pe valoarea adăugată a abordării LEADER, eficienţă şi eficacitate pentru a asigura un management adecvat şi pentru a performa în respectarea indicatorilor de evaluare a SDL:

- nivelul de contractare şi de plată;
- rata de eroare a evaluării proiectelor;
- gradul de realizare şi performanţa animării teritoriului;
- rata de eroare a confomităţii cererilor de plată.

La începutul fiecărui an, pentru anul anterior, se va analiza gradul de implementare a SDL în cadrul AGA a GAL în urma prezentării de către angajaţii GAL a unui Raport anual de implementare care va conţine şi unele date din Rapoartele de progres semestriale transmise către AFIR.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL. Toate drepturile rezervate GAL.